

Kuntaliiton ajankohtaiskatsaus; kunta- maakunta -yhteyspinnat voimavaraksi

Pirkanmaan maakuntatilaisuus 9.5.2018, Tampere

Varatoimitusjohtaja Hanna Tainio



Suomen Kuntaliitto

Suomen vaikuttavimpia edunvalvontajärjestöjä.

Jäsenenä kaikki Suomen kunnat.
Palvelusopimus mm. maakuntien,
koulutuskuntayhtymien ja sairaanhoitopiirien kanssa.

230 asiantuntijaa: laki, talous, sote, elinvoima,
ympäristö, tietoyhteiskunta, sivistys.

Ydintehtävinä edunvalvonta, kehittäminen ja palvelut.

Rahoitus pääosin jäsenmaksuista, maksuperusteina
asukasluku ja verotulot.

Kuntaliitto-konserni:
FCG, KL Kustannus Oy, KL Kuntahankinnat Oy,
Kuntaliitto Holding Oy, Kuntaliitto Palvelut Oy



Kuntaliiton strategia 2017-2021



MISSIO

**TEEMME KUNTIEN JA
MAAKUNTIEN KANSSA
KESTÄVÄÄ TULEVAISUUTTA**



**VISIO
ONNISTUVA SUOMI
TEHDÄÄN LÄHELLÄ**



EDUNVALVONTAA

KEHITTÄMISTÄ

ASiantuntijuutta

Kuntaliiton toiminnan avainlukuja vuodelta 2017

Edunvalvonta

200 salkutettua edunvalvonta-toimenpidettä

80 eduskunta- ja ministeriökuulemista ja 250 kirjallista lausuntoa

Vuosittain n. 100 nimeämispyyntöä työryhmiin (mm. ministeriöt)

Kehittäminen

n. 80 Kuntaliiton kehittämisprojekteissa mukana 112 kuntaa ja 47 kuntataustaista organisaatiota

Asiantuntijapalvelut

400 neuvontapalvelua puhelimitse ja 80 sähköpostilla päivässä

Yli 30 vaativaa tai maksullista asiantuntijalausuntoa päivässä

Verkostot ja asiakastilaisuudet

100 salkutetuissa verkostossa mukana yli 6 000 henkilöjäsentä

Vuosittain n. 1 000 seminaari- ym. asiakastilaisuutta

Kuntaliiton lähestymistavasta sote- ja maakuntauudistukseen:

- Uudistukseen pyritty vaikuttamaan niin, että:
 - » Kuntien ja maakuntien itsehallinto olisi vahvaa
 - » Kuntien ja maakuntien yhdyspinnan rakentuminen olisi joustavaa huomioiden mm. alueelliset olosuhteet
 - » Uudistus olisi myös käytännössä toimeenpantavissa
- Lausunnot uudistuksen eri vaiheissa hyväksytty Kuntaliiton luottamushenkilöhallinnossa yksimielisesti

Keskeisten lakiesitysten tilanne

- MAKU 1 -paketti jo eduskunnassa, käsittely valiokunnissa jatkuu parhaillaan, mm. HaV:n lausunto valmistunut
- Uudistettu valinnanvapauslaki ja Maku 2 -paketti annettu 8.3.2018 eduskunnalle, kuulemiset käynnissä
- Kasvupalvelulainsäädäntö annettiin 5.4.2018, sen sisältölait ja maantielaki toukokuun puolivälissä
- Omassa prosessissaan mm. pelastuslait, ympäristöterveydenhuollon järjestäminen ja lomitukset
- Aikataulu 28.6. Pysytäänkö tavoitteessa? Osa siirtyy syksyyn

Kriittisiä asioita muun muassa:

- Aikataululliset riskit
- EU-notifikaatioiden tarve?
- Omaisuusjärjestelyt; VM:n eduskunnalle antama PeV:n edellyttämä kompensatiosäätely on liian löysä
- Tukipalvelujen toteutus
- Maakuntien itsehallinto; valtion vahva ohjaus etenkin sote-palveluissa ja investoinneissa sekä rahoituksen riittävyys
- Valinnanvapauslainsäädännön muutosten riittävyys
- Kasvupalveluiden ns. allianssimallin sisältö käytännössä?

Maakunnan tehtävät ja yhteys kuntiin

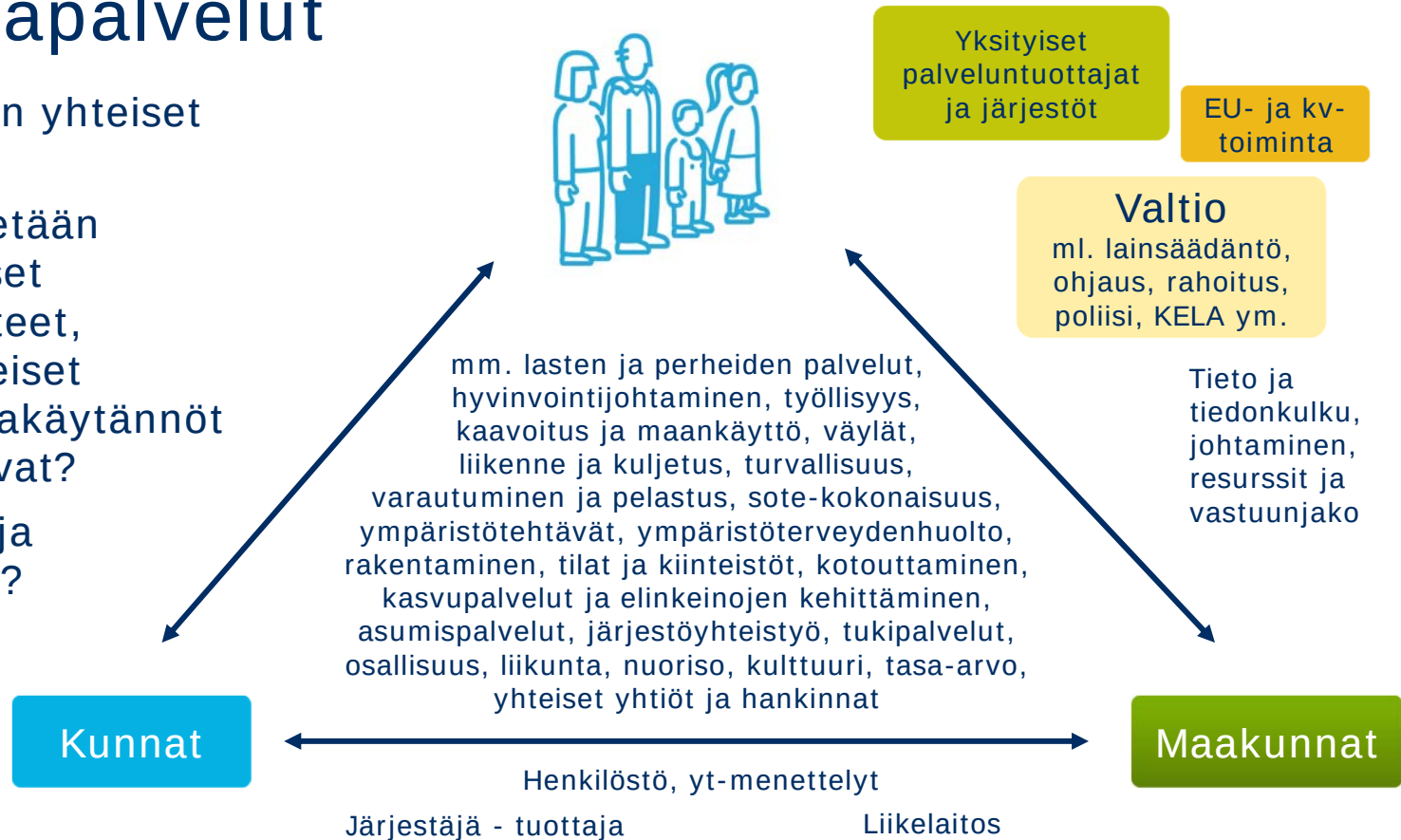
Hallituksen esitys 2.3.2017

- Erittäin merkittävä
- Merkittävä
- Vähemmän merkittävä

1. Sosiaali- ja terveydenhuolto	2. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön asiantuntijatuki kunnille	3. Alueellinen alkoholihallinto	4. Pelastustoimi	5. Ympäristöterveydenhuolto	6. Maatalous ja maaseudun kehittäminen
7. Maataloustuotteiden markkinajärjestelyt, maatalouden tuotantopanosten turvallisuus, laatu ja käyttö sekä kasvinterveyden valvonta	8. Kalatalous ja vesitalous	9. Aluekehittämisviranomaisen tehtävät, alueen, sen elinkeinoelämän ja innovaatioympäristöjen kehittäminen ja rahoittaminen, näihin liittyvä koulutus ja osaamisen kehittäminen, kulttuurin edistäminen, yritys-, työ- ja elinkeinopalvelujen järjestäminen sekä kotoutumisen edistäminen	10. Alueellisen lyhyen, pitkän ja keskipitkän aikavälin koulutustarpeiden ennakointi ja alueellisten koulutustavoitteiden valmistelu		
11. Maakunnan suunnittelu ja maakuntakaavoitus	12. Kuntien alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämisen edistäminen	13. Luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen ja kulttuuriympäristön hoito	15. Yksityisteitä ja liikumisen ohjausta koskevat valtionavustus-tehtävät	14. Liikennejärjestelmän toimivuus, liikenneturvallisuus, tie- ja liikenneolot, alueellinen tienpito, maankäytön yhteistyö sekä toimintaympäristöä koskevien tietojen tuottaminen valtakunnalliseen liikenne- järjestelmäsuunnitteluun	
16. Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät	17. Alueellisen liikuntaneuvoston asettaminen yhteistyössä muiden maakuntien kanssa sekä liikunnan edistäminen maakunnassa alueellisen liikuntaneuvoston toiminnan kautta sekä ulkoilureittitehtävät	18. Maakunnallisen identiteetin edistäminen alueella yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa	19. Kulttuuria koskevien suunnitelmien ja kehittämistoimenpiteiden yhteensovittaminen osana maakuntastrategian ja -ohjelman sekä maakuntakaavoituksen toteuttamista	20. Vesihuollon edistäminen ja suunnittelu, vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät, alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta	
21. Vesien ja merensuojelu, vesien ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu	22. Ympäristötiedon tuottaminen ja ympäristötietouden parantaminen	23. Maakunnan varautuminen ja alueellisen varautumisen yhteensovittaminen	24. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestäminen sekä poronhoitajien sijaisavun kustannusten korvaaminen	25. Alueelliset romaniasiain neuvottelukuntia ja romaniasioita koskevat tehtävät	26. Yhteispalveluiden alueellinen järjestäminen ja kehittäminen

Yhdyspintapalvelut

1. Miten sovitaan yhteiset tavoitteet?
2. Miten järjestetään monitoimijaiset yhteistyösuhteet, vuorovaikutteiset yhteistoimintakäytännöt ja toimintatavat?
3. Lain tulkinta ja soveltaminen?
4. Minkälaisia sopimuksia tarvitaan?



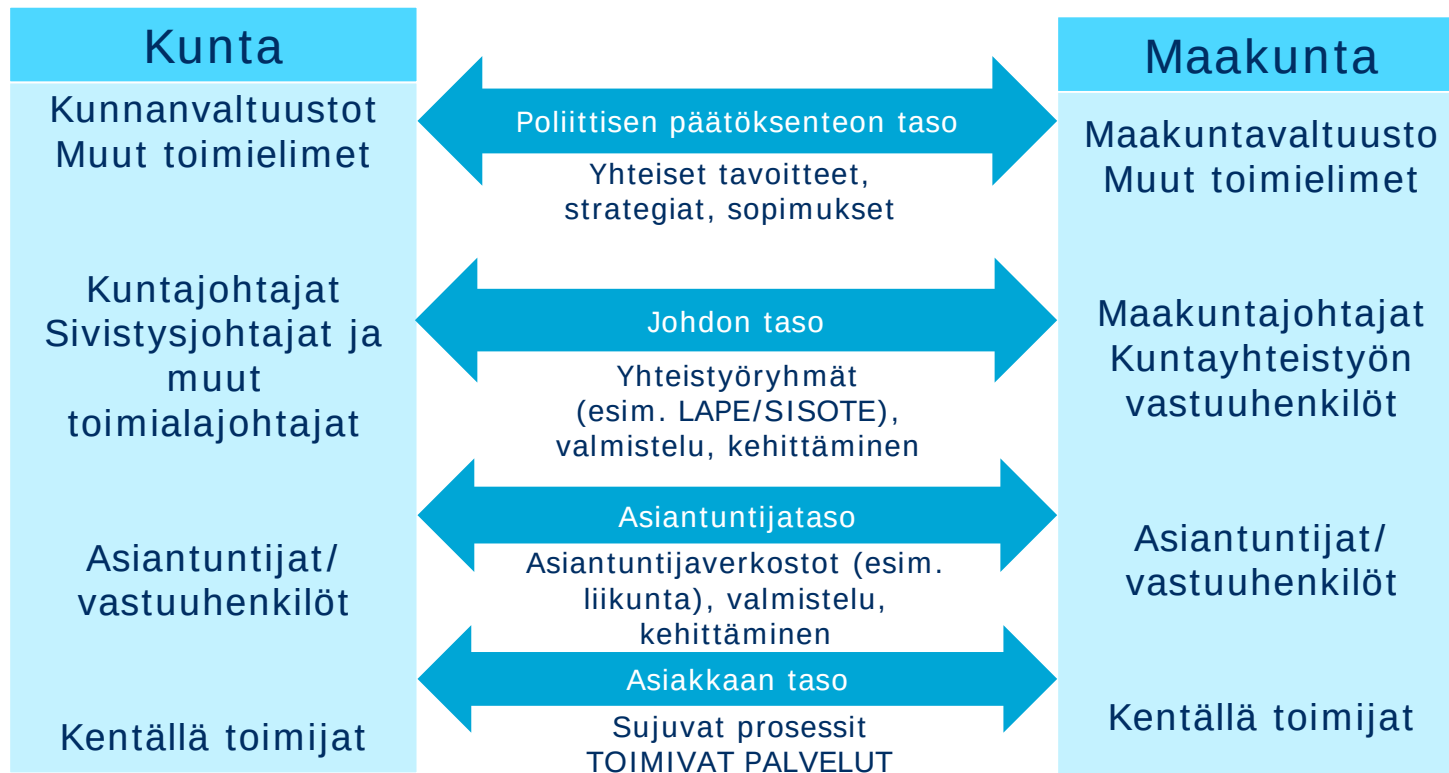
Kuntien ja maakuntien edunvalvonta ja palvelut tulevaisuudessa?

- Kuntaliiton valtuuston asettama tavoite on kuntien ja maakuntien yhteinen edunvalvonta- ja palvelujärjestö, kuten Ruotsissa ja Norjassa
- Yhteiseen järjestöön liittyy monia herkkyyksiä koskien mm.
 - » jäsenten yhteisiä tavoitteita sekä tarpeita edunvalvonnassa, palveluissa ja kehittämisessä
 - » potentiaalisia intressiristiriitoja ja niiden ratkaisumalleja
 - » maakuntien itsehallinnon ”riittävyttä” ja suhdetta valtioon
 - » kuntakentän ja maakuntakentän sisäistä ristivetoa (C21 / R5)
 - » rahaa ja valtaa
- Kuntien ja maakuntien erilaisuus, erilaistuvat tarpeet sekä resurssit heijastuvat palautteessa
- Yleinen palaute tukee yhteisen järjestön rakentamista, mutta epäileviä näkemyksiä tulee kaikista kuntaryhmistä

Kuntien ja maakuntien tehtävät ja yhdyspinnat



Kunnan ja maakunnan väliset yhteistyön tasot



Muutosjohtamisen tuki



Kuntaliiton muutostuki

- Asiakaslähtöistä vuorovaikutusta, kuntien ja maakuntien tarpeiden tunnistamista
- Palautteen huomioimista toiminnan kehittämisessä
- Kuntien ja maakuntien tarpeisiin räätälöityjä palveluja:
 - » Suoraa, henkilökohtaista neuvontaa
 - » Työkaluja, oppaita, ohjeita
 - » Verkostoyhteistyötä ja koulutusta
 - » Ajankohtaista tilanne- ja tutkimustietoa
 - » Kuntien ja maakuntien tavoitteita tukevaa edunvalvontaa ja viestintää
- Palvelujen priorisointia ajassa, oikea-aikaisuutta ja nopeaa reagointia
- Käytännönläheistä, hyvin saavutettavaa ja konkreettista tukea, joka soveltuu kunnan ja maakunnan arkityöhön
- Laaja asiantuntijaverkosto kuntien ja maakuntien tukena

Uuden vaalikauden isoja kysymyksiä

Uuden kunnan rooli
ja kuntien
erilaistuminen,
kaupungistuminen ja
kansainvälistyminen?

Kuntien edellytykset
rakentaa kestäviä ja
elinvoimaisia
yhdyskuntia sekä
hyvää
elinympäristöä?

Kuntien,
maakuntien ja
valtion roolit sekä
toimivat
yhdyspinnat?

Kuntatalouden
kestävyys ja
liikkumavara?

Sivistyskunnan
toimintaedellytykset ja
mm. maksuton
varhaiskasvatus sekä
oppivelvollisuuden
laajentaminen?

Digitalisaation ja
tiedolla johtamisen
mahdollisuudet?

Yleisen oppivelvollisuuden pidentäminen alusta:

Kaksivuotinen esiopetus tai oppivelvollisuus kuusivuotiaasta eteenpäin



Oppivelvollisuuden pidentäminen lopusta:

Oppivelvollisuus ulottuu toisen asteen koulutuksen loppuun (19-vuotiaisiin)



Kiitos!



maakuntatilaisuus
landskapsbesök

Materiaalit: www.kuntaliitto.fi/maakuntatilaisuudet